

**MATKARAPORTTI:
MAAKUNTAJOHTAJIEN VIERAILU
EUROOPAN KOMISSIOSSA
14.-16.12.2016**

kehityspäällikkö Johanna Viita
Suomen kuntaliitto
johanna.viita@kuntaliitto.fi

Keskiviikko 14.12.2016

lento AY815 Helsingistä Brysseliin klo 20.05-21.40

Torstai 15.12.2016

1) Single Market and industrial competitiveness

Kristian Hedberg, Membr of the Cabinet of Ms. Elzbieta Bienkowska (Commissioner in charge of the Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs)

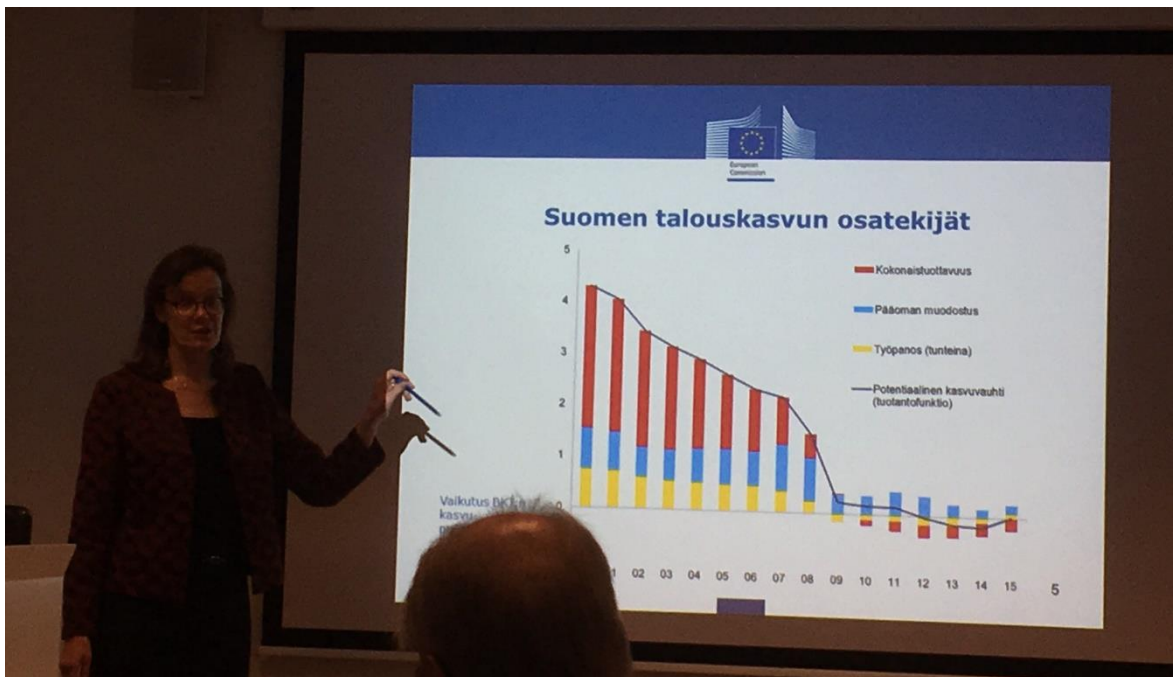
Euroopassa tarvitaan tuottavuuskehitystä ja investointeja. Kiulu Yhdysvaltoihin on repeämässä Euroopan tappioksi, eikä Brexit ainakaan vahvista tätä kehitystä.

Suomella on ongelmia palveluiden puolella, mutta myös perusteollisuuden puolella, jossa digitalisaatio hyödynnettävä täysimääräisesti. Suomen tuottavuuskehitys on Euroopan kolmanneksi heikointa Kreikan ja Kyproksen jälkeen vuosina 2005-2014. Ruotsi, Tanska, Itävalta, Hollanti löytyvät sijoilta 8-12, joten Suomen huono kehitys ei siis ole vain Venäjä-sanktioiden vaikutusta.

EUn on aika palata perusasioihin eli sisämarkkinoiden toimintaan. Perusvapaudet (ml. vapaa liikkuvuus) vs. maahanmuuttokysymykset ovat vaarassa mennä iloisesti sekaisin

2) European semester - What's in it for the Regions

Outi Slotboom, Head of Unit - Economies of Finland, Hungary and Slovenia (DG for Economic and Financial Affairs)

Suomen haasteet ovat: ulkoisen kilpailukyvyyn heikkeneminen (vientimarkkinaosuudet), rakennemuutos (uusien markkinoiden ja tuotteiden kehittäminen), julkisen talouden kestävyys väestön ikäntyessä sekä pysyvältä näyttävä korkea työttömyysaste.

T&K -investoinnit ovat supistumassa, vaikka sitä kautta kasvua voisi löytyä pitkällä aikavälillä. Rakentaminen on tuonut kasvua, säilynyt voimakkaana ja on ainoa ala, jolla on työvoimapula. Suomen osuus EUn taloudesta on 1,4% mutta kuitenkin Suomeen tulevat investoinnit ovat 0,3% koko EU-alueelle EUn ulkopuolelta tulevista investoinneista.

3) The Refugee crisis and the EU's Migration Agenda

Jaana Temmler, Policy Officer for Asylum (DG Migration and Home Affairs)

"EU:n komissio ehdottaa, että Kreikka alkaa ottaa vastaan turvapaikanhakijoiden palautuksia muista jäsenmaista ensi maaliskuussa. Kreikka ei ole ottanut vastaan Dublin-asetuksen nojalla tehtäviä palautuksia vuoden 2011 jälkeen.

Palautuksissa on kyse ihmisistä, jotka ovat tulleet Kreikan kautta Eurooppaan ja päätyneet toiseen jäsenmaahan. Dublin-asetuksen nojalla Kreikan pitäisi käsitellä alueensa kautta EU:hun tulleet turvapaikanhakijat." (YLE 8.12.2016)

Kreikkaan tuli enimmillään 14 000 turvapaikanhakijaa viikossa, nyt 700. Pääosa heistä on tullut Syyriasta eli noin 70%:lle todennäköisesti myönnetään oleskeluoikeus.

"Suomeen saapui vuoden 2015 aikana 32 476 turvapaikanhakijaa, kun vuonna 2014 turvapaikanhakijoita oli 3651." (Lähden: intermin.fi).

EUn tavoitteena on välttää jatkossa samanlainen katastrofaalinen tilanne ja siirtyä kohti hallittua ja laillista maahanmuuttoa. Schengenin tulevaisuus heikko, jos uutta Dublin -sopimusta ei saada aikaan

4) The EU's Regional policy as a catalyst for regional growth and jobs

Michael Ralph, Adviser to the Deputy Director General for Implementation
Elina Hakonen-Meddings, Deputy Head of Unit Estonia, Finland and Latvia
(DG for Regional and Urban Policy)

Semester -käsite tarkoittaa eurooppalaista ohjausjaksoa, joka on EU:ssa toteutettava talous- ja finanssipolitiikan koordinoitisykli ja osa EU:n talouden ohjausjärjestelmää. Painopisteitä ovat isot kaupungit, kestävä kaupunkikehitys (sustainable urban development), urban-rural -link, EU urban agenda (Pact of Amsterdam adopted May 2016).

Älykäs erikoistuminen on alueellisen innovaatiopolitiikan konsepti, jonka mukaan maiden ja alueiden tulisi tunnistaa ja valita omat vahvuusalueensa, joihin tulevaisuuden panostukset ja investoinnit kohdennetaan. Suomessa mm. 6aika.

5) An overview of the EU Trade negotiating agenda

Jon Nyman, Member of the Cabinet of Cecilia Malmström (Commissioner for Trade)

Kyse on kauppapolitiikasta ja vapaakauppasopimuksista. EU:n prioriteettina on Aasia, ensikädessä Japani. Ympäristöystävällisten tuotteiden tullittomuusneuvotteluja vaikeuttaa se, että ympäristöystävälliseen teknologiasta ei ole olemassa mitään kansainvälisesti hyväksytyä määritelmää.

Globalisaatiokriittisyys on voimakkaasti nousussa ja se kanavoituu vapaakauppasopimuksiin. EUn komission pyrkimyksenä on vähentää sääntelyä, mikä johtaa siihen, että EU-parlamentissa on vähemmän asioita esillä. Tämän seurauksena tehdään kannanottoja moniin muihinkin asioihin kuin varsinaisiin tehtäviin.

Vapaakauppasopimusneuvottelujen mandaatti tulee jäsenmailta, komissio neuvottelee ja parlamentti hyväksyy lopussa (kyllä/tai). Käytännössä parlamentin kanssa käydään koko ajan keskustelua. Ongelmana ei ole EU-parlamentti, vaan kansalliset parlamentit. Myös jäsenmaiden parlamenttien ml. osavaltioiden parlamentit pitää hyväksyä sopimukset määräenemmistöllä.

Perjantai 16.12.2016

1) Smart Regulation

Maarten Smit, Member of the Cabinet of Frans Timmermans (First Vice-President of the European Commission in charge of Better Regulation, Interinstitutional Relations, Rule of Law and the Charter of Fundamental Rights)

Komissiossa pyritään parempaan lakien valmisteluun osallistamalla asianosaisia prosessin aikana ja eri vaiheissa. Kommentteja, lausuntoja ym. saadaan hyvin vaihtelevasti nolasta puoleen miljoonaan kappaleeseen riippuen käsiteltävästä asiasta.

Varapuheenjohtajien kabinettien seuraaminen, keskustelun ennakoiminen kabinettien yhteiskokouksissa sekä komissaarien kotimaan politiikan seuraaminen on keskeinen osa tätä työtä, jotta asioiden valmistelu ajoitetaan komissiossa oikein.

2) Economic Governance from the European Parliament perspective

Kajus Hagelstam, Head of Unit Economic Governance Support Unit, European Parliament

Talouspolitiikka kuuluu kansallisille parlamenteille. **Komissio tekee esitykset suosituksista jäsenvaltioille, neuvosto (eli jäsenmaat) hyväksyy suositukset.**

Miten Euroopan parlamentti liittyy semesteriin eli ohjauksjaksoon? Parlamentin roolina on **julkinen poliittinen keskustelu**, lainsäädäntörooli, kokonaisuuden hallinta ja seuranta sekä ns. pelastusohjelmat (tosin raha ei tule parlamentista vaan jäsenvaltioista).

EU-parlamentin legitimisyys eli järjestelmän hyväksymisenarvoisuus kansalaisten silmissä tulee

- 1) siitä, että kansa valitsee vaaleilla EU-parlamentaarikot sekä
- 2) siitä, että kansalliset parlamentit antavat neuvottelumandaatin neuvoston ministereille.

Komissio on vastuussa Euroopan parlamentille.

3) EU's regional cooperation in its Northern and Eastern neighbourhood

Boris Iarochevitch, Head of Division, Eastern Partnership - Regional cooperation and OSCE, European External Action Service

Pohjoinen ulottuvuus yhdistää Barentsin euroarktisen neuvoston ja Arktisen neuvoston.

Arktinen neuvosto on kansainvälinen, hallitusten välinen korkean tason foorumi, jossa keskustellaan arktisten alueiden hallitusten ja alueen alkuperäisyhteisöjä koskevista asioista ja ongelmista. Suomi on arktisen neuvoston puheenjohtaja 2017-2019.

Barentsin euroarktinen neuvosto (BEAC) puolestaan on hallitustenvälinen, ulkoministereille tarkoitettu yhteistyön foorumi. Neuvoston jäseniä ovat kaikki Pohjoismaat, Venäjä sekä Euroopan komissio. Neuvoston tehtävä on "edistää kestävää taloudellista ja sosiaalista kehitystä Barentsin alueella.

Barentsin euroarktisen neuvoston lisäksi toimii sen kanssa tiivistä yhteistyötä tekevä Barentsin alueneuvosto (Barents Regional Council, BRC), joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Alueneuvoston toimeenpanevana elimenä toimii jäsenalueiden virkamiehistä ja poliitikoista muodostuva aluekomitea (Barents Regional Committee, RC), joka vastaa työstä alueneuvoston kokousten välillä. Komitea valmistelelee alueneuvoston kokoukset ja huolehtii päätösten toimeenpanosta. Barentsin alueneuvoston yhteistyö perustuu Barents -ohjelmaan, jossa tuodaan esille keskeiset yhteistyöalueet. Barents ohjelman 2009-2013 toteutusta rahoitetaan eri lähteistä. **Kainuun liitto on Barentsin alueneuvoston puheenjohtajana 2015-2017.**

CBC-ohjelma jatkuu ehdottomasti tämä rakennerahastokauden (2014-2020) jälkeenkin. Pääteemana on mm. ilmaston muutos.

Lento Brysselistä Helsinkiin AY814 klo 17.55-21.30

MATKAAN OSALLISTUIVAT

*Kuva yllä: Anna-Mari Ahonen
Muut kuvat: Johanna Viita*

Maakuntien liittojen ja Suomen Kuntaliiton edustajina

Maakuntajohtaja Matti Viialainen, Etelä-Karjala
Maakuntajohtaja Asko Peltola, Etelä-Pohjanmaa
Maakuntajohtaja Pentti Mäkinen, Etelä-Savo
Maakuntajohtaja Anna-Mari Ahonen, Häme
Maakuntajohtaja Pentti Malinen, Kainuu
Maakuntajohtaja Jaakko Mikkola, Kymenlaakso
Kehitysjohtaja Päivi Ekdahl, Lappi
Maakuntajohtaja Esa Halme, Pirkanmaa
Maakuntajohtaja Kaj Suomela, Pohjanmaa
Maakuntajohtaja Risto Poutiainen, Pohjois-Karjala
Maakuntajohtaja Jari Parkkonen, Päijät-Häme
Maakuntajohtaja Ossi Savolainen, Uusimaa
Aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, Varsinais-Suomi
Brysselin toimiston johtaja Ulla Karvo, Kuntaliitto
Kehityspäällikkö Johanna Viita, Kuntaliitto

EU-komission Suomen edustuston edustajina

Talouspoliittinen neuvonantaja Ismo Grönroos-Saikkala
Talouspoliittinen neuvonantaja Vesa-Pekka Poutanen